1852. №. 98.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

ZATURDAG, 2 OCTOBER.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e blz. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Drenthe verwittigt hierdoor de belanghebbenden, dat zij voornemens is, hare gewone najaars-Vergadering te houden den 23 October e. k. in eene der localen van het Gouvernements-huis te Assen.

Zij die verlangen alsdan te worden toegelaten tot een examen in de *Heel- Verlos of Artsenijmengkunde* of in eenigen betrekkelijken *tak*, zullen zich met *franco* brieven of in *persoon*, minstens acht dagen bevorens, met overlegging der vereischte getuigschriften, behooren aan te geven bij den Voorzitter der vergadering, den Heer C. H. Amshoff, med. chir. atque atr. obst. Doctor te Hoogeveen.

Mitsgaders wordt bekend gemaakt, dat zoo bij den President der Commissie vorengenoemd, als bij den concierge Michels te Assen, *toeverlatige koepokstof* verkrijgbaar is.

ZUIDLAREN den 25 Sept 1852.

In naam der Commissie voornd.
De Secretaris DR. PRUISSEN.

NEDERLAND, 1 October.

Bij gelegenheid van de beraadslagingen over het ontwerp-adres van antwoord op de Troonrede in de Tweede Kamer der Staten Generaal van 28 September, heeft de heer **Jongstra den Minister van Oorlog verzocht, zich te verklaren ten aanzien van zijne** betrekking tot de kiesvereeniging *Nederland en Oranje*, waarvan genoemde Minister volgens eenige dagbladen de beginselen zou zijn toegedaan, 't geen, zoo het waar mogt zijn, de heer Jongstra een ongelukkig feit zou noemen. Daaruit is eene breedvoerige woordenwisseling ontstaan. De Minister van Oorlog heeft daarbij verklaard, dat zijne *staatkundige* beginselen geheel en al overeenstemmen met eene *loyale* toepassing en uitvoering der *Grondwet* - dat hij op uitnoodiging zijner vrienden lid is geworden van de kiezersvereeniging: *Nederland* en *Oranje* - dat die zinspreuk de leus was van zijn geheele leven, en dat hij, zoo lang men hem niet bewijst, dat men, om *Minister* te zijn, noch aan *Nederland* noch aan *Oranje*, noch aan *beide* verkleefd behoeft te zijn, er geen, bezwaar in zal vinden, lid van genoemde *Vereeniging* te blijven.

Sommige leden hebben zich met dit antwoord, of met deszelfs inkleeding, niet tevreden betoond en hebben gezegd, dat zoolang zij niet overtuigd waren, dat de minister niet tot *eene partij* in den lande behoorde, en bepaaldelijk niet tot de het ministerie zoo vijandige partij van den heer Groen, zij den minister alle ondersteuning zouden weigeren. De minister van Binnenl. zaken heeft daarop verklaard, dat hij, voor de intrede van den heer Forstner in het kabinet, een onderhoud met hem heeft gehad, en hem eene **openhartige vraag heeft gedaan** naar zijne denkbeelden over den **gang van het bestuur en dat bij hem** minister geen twijfel was overgebleven, of de heer Forstner stemde daarmede in, zoowel als met de sedert 1848 gevolgde regerings-beginselen. De minister van B. Z. heeft verder verklaard, dat de betrekking des heeren Forstner tot de bedoelde kiesvereeniging hem eerst naderhand bekend is geworden, zoodat hij bij dit onderhoud daar niet van heeft gewaagd; dat de loyale vraag is geweest: Vereenigt gij u met de regeringsbeginselen? en dat het even loyale antwoord daarop geene zweem heeft behelsd, welke het vermoeden zou kunnen doen ontstaan, dat het ministerie van hem geene medewerking, laat staan tegenwerking zoude te wachten hebben. — In den loop der beraadslaging heeft de heer v. Sonsbeeck verklaard, dat hij zijn ontslag als minister van Buitenl. Zaken had verlangd, en den wensch koesterde, dat hem dit spoedig zoude worden verleend.

In de zitting van 29 dezer zijn de beraadslagingen over het ontwerp-adres voortgezet. Op § 7 is door den heer Groen van Prinsterer het volgende amendement voorgedragen. „Wij betreuren, dat geene der wetten tot stand gekomen is, wier indiening de Grondwet in geen geval later dan in het tweede jaar na de herziening verlangt. Aan het begin der vijfde zitting, bij het te gemoet zien van de niet afgedane en ook van nieuwe wetten, zijn wij met toenemende ernst gedachtig, dat de bij het grondwettig voorschrift bedoelde voltooijing van den gewijzigden Staatsvorm in den regel aan elken anderen arbeid moet voorafgaan". Dit amendement, hetwelk in den loop der discussien door den voorsteller nog gewijzigd was, wordt ten slotte verworpen met 48 tegen 5 stemmen en de § daarna onveranderd goedgekeurd. Ook § 8 wordt na discussie goedgekeurd en ten slotte het geheele adres aangenomen met 50 tegen 4 stemmen; tegen de heeren Groen van Prinsterer, Mackay, van Lynden en Baud. — De heer van Hoëvell vraagt daarop verlof, om nu meer bepaald den Minister van Oorlog te interpelleren over zijne verhouding tot de kiezersvereeniging *Nederland en Oranje*. Er worden daarover vrij langdurige debatten gevoerd. De Minister van Oorlog bevestigt bij herhaling wat hij den vorigen dag reeds verklaard heeft, namelijk dat hij voorstander is van eene opregte en loyale toepassing en uitlegging der Grondwet: wijders ten volle instemt met de staatkundige beginselen van het tegenwoordig Ministerie, daar hij er anders geene zitting in zou genomen hebben, en eindelijk tot dus verre nog geene tegenstrijdigheid gezien heeft in zijn gelijktijdig deelgenootschap aan die kiezersvereeniging. Mogt hij in het vervolg eenigen strijd ontwaren, hij zou dan weten, wat hem te doen stond. Na nog verdere woordenwisseling, wordt, op voorstel van den heer Metman, de volgende gemotiveerde orde van den dag met 42 tegen 2 stemmen aangenomen: „De Kamer, voldaan met de door den Minister van Oorlog gegevene inlichtingen, gaat over tot de orde van den dag". Daarna is de Vergadering gescheiden.

— Uit het algemeen jaarlijksch verslag wegens het *Instituut voor Doofstommen* te Groningen, dezer dagen aan de leden rondgezonden, zien wij met leedwezen, dat het aantal leden in het afgeloopen schooljaar wederom met 23 is verminderd, zoodat het getal leden nu bestaat uit 2851. In dat jaar zijn 32 doofstommen in het Instituut opgenomen.

— Uit de *Staats-Courant* van 29 Sept. blijkt, dat gedurende de **maand Junij 1852 te Batavia is ingevoerd** voor eene waarde van *f* 1,112,807,51, te Samarang voor *f* 5575, te Soerabaija voor *f* 229,758.06, aan wollen en katoenen goederen, vervaardigd in landen, gelegen bewesten de Kaap de Goede Hoop.

— Sedert eenige maanden heeft onder de Catholijken het gerucht geloopen, dat de eenige zoon van den heer baron van Heeckeren van Enghuizen, te Weenen, Roomsch was geworden. Het Berlijnsche R. Catholijke blad, de *Deutsche Volkshalle*, na eerst te hebben gemeld, dat de *gewezen Gouverneur van Heeckeren* met zijne *familie* en *huisgenooten* tot de R. Catholijke kerk was overgegaan, verzekerde later, dat slechts de zoon van laatstgenoemden edelman dien stap had gedaan. De *Tijd* alhier, merkte daarop in zijn nommer van 9 September aan, dat de bekeering, van welke er in de laatste weken dikwijls gesproken werd, alleen den *zoon* gelden zou van den heer baron van Heeckeren van Enghuizen.

Naar aanleiding van een en ander, ontving *de Tijd* dezer dagen van onzen gezant te Weenen het volgende schrijven:

„Aan de redactie van het Tijdschrift *de Tijd*.

„De ondergeteekende, minister van Z. M. den Koning der Nederlanden bij het Oostenrijksche hof, verklaart bij deze, dat het geheele artikel, betrekkelijk den heer baron van Heeckeren, eenige zoon van den heer baron van Heeckeren van Enghuizen, geplaatst in het Tijdschrift *de Tijd*, in dato van 9 en 10 September jl., een leugen is.

„*Weenen*, 23 Sept 1852. „B. VAN HEECKEREN."

— Dingsdag hebben 15 burgemeesters, uit *Winschoten* en omliggende dorpen, een diner gegeven aan den heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Groningen, ten huize van den logementhouder MONKHORST, te *Zuidbroek*. *Pr. Gr. Ct.*

— Den 29 dezer is het lijk van den heer burgemeester van de gemeente *Noordbroek* mr. C. REINDERS, die sedert eenige dagen vermist werd, te *Hoogezand* uit het Winschoterdiep opgehaald. In den avond van den 22 dezer had hij een bezoek te *Hoogezand* afgelegd en is hij op weg naar huis in het water geraakt en verdronken. *Id.*

— Een treurig voorval te Varseveld, arrondissement Zutphen, heeft dezer dagen weder doen zien, hoe gevaarlijk het is, jonge knapen met schietgeweer en kruid te laten omgaan. Den 18 dezer maand had de dertienjarige *H . . . S . .* ten huize zijner ouders een oud pistool, waarvan het slot verlamd was, met scherp (stukjes van een tinnen lepel) geladen; daarmede onder den arm door het achterhuis naar buiten willende gaan, om op eene plank schieten, gaat onder w . . (door toeval of onvoorzigtigheid) het schot af, en treft zijne moeder, die bezig was met aldaar vlas te verwerken, derwijze aan het hoofd, dat de vrouw oogenblikkelijk zonder eenig geluid te geven dood ter aarde zeeg. *(Arnh. Ct.)*

— Ds. *van Waning Bolt*, van Doezum en Grootegast, heeft het beroep naar Antwerpen aangenomen.

— Te Maastricht is eene vrouw van drie kinderen bevallen; daardoor is het aantal harer kinderen van acht tot elf gebragt.

— Z. M. heeft bij besluit van 25 September j.l. ingesteld eene Staats-commissie tot onderzoek en beoordeeling der ontwerpen, zamengesteld met het doel, om de nieuwe Nederlandsche Wetgeving voor voor de *Nederlandsche West-Indische bezittingen* van het Rijk toepasselijk te maken.

— Naar men verneemt, is de graaf de St. George door het Evangelie-verbond te Genéve naar Londen afgevaardigd, om aldaar met het Protestantsch verbond in overleg te treden over het benoemen eener commissie, zamengesteld uit vertegenwoordigers van Engeland, Nederland, Pruissen, Frankrijk en Zwitserland, die zich onverwijld naar Florence zou begeven, ten einde eene audientie bij den Groothertog te verkrijgen, om zijne goedertierenheid in te roepen voor de echtgenooten Madiai, die gelijk men weet, om het lezen in den bijbel vervolgd, en tot 4jarige galeistraf veroordeeld zijn. Den 1 dezer zou te 's Hage eene openbare bijeenkomst worden gehouden voor belangstellende protestanten, in welke vergadering eenige mededeelingen zullen gedaan worden omtrent het wenschelijke, dat de Protestanten der verschillende landen van hunne levendige belangstelling in het lot der zoo hevig verdrukte geloofsgenooten doen blijken en zich op eenigerlei wijze aansluiten aan de pogingen der Engelsche deputatie, welke binnen kort naar Florence vertrekt en bestaan zal uit den graaf Rhoden, lord Cavon en de Honorable Arthur Keynard.

— Bij het ministerie van oorlog bestaat het plan, om in het volgende jaar de legerplaats te Zeijst door troepen te doen betrekken tot het uitvoeren van militaire bewegingen.

— Te Maastricht ging een werkman, na het inzwelgen van tien groote glazen bier, eene weddingschap aan, om nog binnen een kwatier uurs even zooveel maatjes genever te gebruiken; toen hij het laatste geledigd had, moest men hem bewusteloos naar huis dragen; den volgenden dag was hij een lijk.

BUITENLAND, 30 September.

FRANKRIJK. De *Moniteur* geeft nog geen licht in de zaak van het complot; doch zoo veel te meer en zoo veel te ongunstiger spreekt het publiek daarover. Men verhaalde, dat aan iemand, volgens zijne eigene verklaring, 100,000 francs waren beloofd, als hij op den Prins-President wilde schieten. Die man was later ter dood veroordeeld, doch men wist niet of zijn vonnis ten uitvoer was gebragt. De voornaamste van de gearresteerde zaamgezworenen is tot nu toe een mechanicus, Crammer geheten. Het schijnt, dat er slechts twee personen in het huis, waarin de machine stond, aanwezig waren, toen de politie binnentrad. Eén daarvan ontvlugtte. — Maandag morgen is de Prins-President te Marseille aan boord van den Napoleon gegaan, ten einde het groote zeefeest bij te wonen, dat het geheele Fransche smaldeel der Middellandsche zee zal geven, en dat welligt het schitterendste zal zijn op 's Prinsen reis. — Twee Pauselijke afgevaardigden en een van den Koning van Napels zijn hem de hulde hunner Souvereinen komen brengen.

1 Oct. Nopens de zamenzwering niets naders, dan dat het schijnt, dat men de hoofden nog niet kent. Wel zegt men, dat het komplot vertakkingen heeft tot in Londen, maar hoe die vertakkingen tot in Engeland na te sporen? De meest gecompromitteerde der bekende namen moet zekere G... wezen, doch deze is nog niet in handen der justitie. Terwijl het onderzoek in dezen wordt vervolgd, zet de Prins-President zijne reis voort, en wordt met toenemenden geestdrift overal toegejuicht. Bij gelegenheid van het leggen van den eersten steen van de beurs van Marseille heeft de President de woorden van den keizer, dat *de Middellandsche Zee een Fransch meer moest wezen*, in 't geheugen der Marseilleazen teruggeroepen. Het roijalistiesch Bordeaux bereidt den Prins eene even schitterende ontvangst, als de overige steden het deden. Opdat de Prins zich er regt 't huis zal gevoelen, heeft de stad afgevaardigden naar Parijs gezonden, om de liverei in gereedheid te laten brengen, zooals de president ze in zijn paleis gebruikt.

— Te Parijs, Lijon, Puy de Dôme en Lozère zijn, ter vervulling der vacante plaatsen in de wetgevende vergadering, de regerings-candidaten gekozen.

— Onder de adressen van gemeente-raden aan den Prins-President is dat van St. Agnan van den volgenden inhoud: Na de roemruchtige daad van 2 Dec., welke Frankrijk gered heeft, hebt gij gezegd: wilt gij de bestendiging van mijn gezag? Gods stem heeft geantwoord: Ja. Op dit plegtig oogenblik is eene verbindtenis gesloten tusschen u en Frankrijk. Prins, de natie is fier, en verlangt eene kroon te zien op het hoofd van haren verloofde. Zij vraagt u thans: wilt gij den keizerlijken schepter? Prins antwoord: Ja, en het huwelijk zal voltrokken zijn."

BELGIE. In de Belgische Kamer van afgevaardigden had 28 September de stemming plaats over de benoeming van den voorzitter. Bij de eerste stemming werd de heer Delahaije verkozen. Bij het verlaten der zitting heeft de minister van Binnenlandsche Zaken den Koning onmiddelijk zijn ontslag aangeboden. — De verkozene heeft verklaard die benoeming niet te kunnen aannemen. Bij eene tweede stemming bekwam de heer Verhaegen de meerderheid, die daarop ook verklaarde van de keuze af te zien. De derde stemming is tot den volgenden dag uitgesteld.

— In de *Oest. Corr.* leest men een artikel, waarin openlijk wordt te velde getrokken tegen de aanmatigingen van het Fransche bewind tegenover Belgie. Men beschouwt dit artikel als een bewijs te meer, dat Oostenrijk de onafhankelijkheid van België en Nederland in haren geheelen omvang wil geëerbiedigd zien.

1 Oct. Men is in Belgie weder in volle crisis.

Na de stemming van 28 Sept. over het voorzitterschap in de Kamer hebben dadelijk de ministers van binnenl. zaken, van buitenl. zaken en van openbare werken hun ontslag den koning aangeboden. Bij de heropening der zitting, den volgendenmorgen, heeft de minister van binnenl. zaken voorlezing gedaan van een kon. besluit waarbij de wetgevende Kamers tot den 26 Oct. aanstaande zijn verdaagd.

DUITSCHLAND. De Keizer van Oostenrijk gaat op 1 October op reis naar Kroatie en Slavonie en wordt tegen den 25sten dier maand terugverwacht.

— In de politieke salons te Weenen liep den 21 dezer het gerucht, dat de jonge Keizer van Oostenrijk geene prinses van Saxen zou huwen, zooals reeds meermalen werd gemeld, naar eene prinses van Coburg, die het r. catholicisme zou omhelzen. — Dit gerucht behoeft echter nog allezins bevestiging.

— Dezer dagen werden de meeste Oostenrijksche dagbladen door de politie in beslag genomen, dewijl zij hadden medegedeeld dat de minister Bach naar Linz was afgereisd, terwijl deze inspectiereis geheim had moeten blijven.

— Gedurende het verblijf des Keizers van Oostenrijk te Schönbrunn zijn 8 jongelieden gearresteerd, en gedurende 10 dagen gevangen gehouden, omdat zij verzuimd hadden, den Keizer te groeten.

ITALIE. Luidens de laatste berigten van den intendant van Catana, dd. 14 dezer, was Zaffarana buiten gevaar voor de uitbarstingen der Etna. De berg wierp nog wel aanhoudend vlammen uit, doch de lavastroom had eene andere rigting genomen.

ENGELAND. Het overschot van den hertog van Wellington bevindt zich nog steeds op Walmercastle, onder bescherming van eene eerewacht. De buitenkist, over de looden en eiken kist, is van het fijnste mahoniehout. De nabestaanden hebben het kasteel verlaten, en Wellington's lijk zal waarschijnlijk nog eenigen tijd aldaar blijven.

— In den nacht tusschen 26 en 27 September zijn te Londen twee huizen ingestort. Acht personen werden onder het puin bedolven. Zij zijn er nog levend uitgehaald, maar verkeeren meerendeels in wanhopigen toestand.

— De door den staat gedragen begrafeniskosten van Nelson hebben ruim *ƒ* 176.000 bedragen, men gelooft niet dat die van Wellington dit cijfer zullen overtreffen.

— Een Engelsch schip is in de nabijheid van Malta door den bliksem getroffen; het barstte vaneen; de geheele bemanning en 2 passagiers, te zamen 16 personen, zonken in de diepte; de kapitein heeft zich gedurende 17 uren op eenig wrakhout boven water gehouden, tot dat hij gered werd.

PORTUGAL. De toestand van Portugal wordt voortdurend ingewikkelder, nadat maarschalk *Saldanha* met de Septembristen gebroken heeft. De Cabralisten blijven even vijandig gezind, en de minister heeft daarom de hoofden der andere fractien bijeen geroepen, om te trachten een vergelijk tusschen hen daar te stellen, 't welk men evenwel vreezen moet, dat spoedig weder zal verbroken zijn.

AMERICA. De berigten nopens de onlusten in Mexico luiden nog steeds ten voordeele der opstandelingen.

— Te Havana moet de reeds sedert lang heerschende opgewondenheid nog zeer verhoogd zijn door de ont-

a ngst van het berigt, dat er vele manschappen in Florida en beneden New-Orleans worden bijeengetroken, met het doel, om weder een inval in Cuba te doen. Van Spanje werden binnen kort 2000 man hulptroepen verwacht, en alsdan zou een nog strenger toezigt op het eiland worden gehouden. Voortdurend werden personen in hechtenis genomen, doch van ter dood veroordeelingen hoorde men niet.

ASSEN, 2 October.

Wij vernemen, dat, volgens de opgaven der gemeentebesturen, er zich den 1 Aug. j.l. in dit gewest bevonden 1169 veulens, als te Anlo 85, te Assen 28, te Beilen 38, te Borger 77, te Coevorden 35, te Dalen 97, te Diever 13, te Dwingelo 17, te Eelde 45, te Emmen 41, te Gasselte 15, te Gieten 30, te Havelte 27, te Hoogeveen 2, te Meppel 10, te Norg 25, te Nijeveen 3, te Odoorn 22, te Oosterhesselen 26, te Peize 20, te Roden 54, te Rolde 54, te Ruinen 41, te Ruinerwold 27, te Sleen 74, te Smilde 9, te Vledder 4, te Vries 108, te Westerbork 49, te de Wijk 20, te Zuidlaren 16, te Zuidwolde 25 en te Zweelo 32.

— Door de Zwolsche Stoomboot-Maatschappij is van Z. Ex. den Minister van Binn. Zaken concessie gevraagd tot het aanleggen eener diligence-dienst tusschen Assen en Veendam, in verbinding met de dienst van Zwartsluis op Groningen. De dienst zal geschieden met wagens van zes of negen zitplaatsen. De vracht van Assen naar Veendam is bepaald op ƒ 1.80.

— In den tuin van den Heer J. M. Lezer aan de zuidzijde der Hoofdvaart alhier, staat thans een appelboompje, in dit voorjaar geplant, voor de tweedemaal in bloei. Van de eerste vrucht bevindt zich nog een appel aan den boom.

— Naar men verneemt, heeft de hooge Regering de onlangs te Meppel gehoudene verpachting van het regt der jagt en visscherij van de voormalige heerlijkheid Ruinen en Ruinerwold niet goedgekeurd.

* **Dalen, 30 Sept.** Met genoegen vernemen wij, dat in de algemeene vergadering der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, in Augustus j.l. te Amsterdam gehouden, den jongeling *Albert Kruit*, van beroep dienstknecht, vroeger te Odoorn, doch thans in de gemeente Westerbork woonachtig, voor zijne menschlievende pogingen, betoond bij den brand op den [illegible] December des vorigen jaars in het huis zijns meesters *W. Timmer*, koopman te Odoorn, gewoed hebbende, begiftigd is geworden met de bronzen medaille voor edelmoedige daden, waarop zijn naam is gegraveerd, benevens tien gulden aan geld. Deze belooningen zijn bij het Departement alhier ontvangen, om op eene gepaste wijze aan *Kruit* te worden uitgereikt.

* **Maten, 29 Sept.** Heden avond ongeveer 7 uur, ontstond in het naburige Rutenbroek (Hannover) een hevige brand in de behuizing van den landbouwer *Harm Hendrik Kuiter*, terwijl deze afwezig was, om de te velde staande boekweit in te halen. Naauwelijks ontkwamen de zijnen, met de twee nog in die behuizing wonende huisgezinnen van een gepensioneerd rijks-ontvanger en een arbeider, het hun dreigend gevaar; — een klein kindje des arbeiders, de vrouw van den landbouwer en de vrouw van voornoemden ontvanger (de beide laatsten waren door den schrik bewusteloos nedergevallen) werden ter naauwernood en niet zonder gevaar door de buren uit de vlammen gered. Het gebouw is slechts voor brandschade gewaarborgd, doch de meubelen en vruchten niet; deze laatste zijn totaal verbrand; ja zelfs is een gedeelte van het vee niet kunnen gered worden. Door gebrek aan water kon men al de noodige bluschmiddelen niet aanwenden. De brand is in de schuur ontstaan; de oorzaak is onbekend.

* **Roden 29 Sept.** Ten aanzien van de gisteren alhier gehoudene jaarmarkt kunnen wij nog het volgende berigten: er waren aangebragt 1879 paarden voor rijtuigen, 622 losse paarden, 153 veulens, 433 runderen, 1661 schapen, 405 varkens, 65 bindels Drentsch en 25 bindels Groninger vlas. Over het algemeen was veel handel. Jonge paarden waren duur, ze golden van ƒ 60 tot ƒ 140, veulens zeer goed in prijs, van ƒ 10 tot ƒ 60, ja tot ƒ 85; oude paarden redelijk van ƒ 10 tot ƒ 170; De handel in rundvee was zeer vlug; er is besteed van ƒ 37 tot ƒ 130 voor melkvee en van ƒ 18 tot ƒ 30 voor jongvee. Schapen golden van ƒ 2 tot ƒ 6. Varkens waren mede zeer goed in prijs; voor jonge is betaald van ƒ 3 tot ƒ 15, voor oude van ƒ 15 tot ƒ 25. De prijs van het Drentsch vlas was van ƒ 1.60 tot ƒ 2.30 en die van het Groninger vlas ƒ 1.40 per bindel.

Regtszaken.

Gisteren stonden voor het Provinciaal Geregtshof alhier teregt Klaas Sissingh, vioolspeler, woonachtig te Gieterveen, en Gerrit Hop, stoelmatter, wonende te Hoogeveen, beschuldigd van in den namiddag van 28 Julij jl. uit de woonkamer van het huis van Lucas Enting te Taarlo gezamentlijk arglistig te hebben weggenomen: een boerenstoet, een scheermes, een koralen halssnoer, een boezeroen, drie doeken en vijf centen aan geld. Er werden vier getuigen gehoord; de Proc. Gen. requireerde, onder aanneming van verschoonende omstandigheden, eene gevangenisstraf voor den tijd van 18 maanden. Nog dien zelfden morgen is het arrest uitgesproken, waarbij het Hof, zich vereenigende met het requisitoir van den Proc. Gen. hen veroordeelde tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 18 maanden.

Allerlei.

De Fransche minister van marine heeft bij zijn jongst verblijf in Bordeaux, het *onder-waterschip (!)* door den heer Paverne uitgevonden, onderzocht. Door middel van dit vaartuig zou men niet alleen op den bodem der zee kunnen arbeiden, zoo lang als men verkiest, dewijl de lucht op chemische wijze wordt ververscht, maar de uitvinder beweert ook, dat hij zijn schip met stoom kan in beweging brengen en derhalve het probleem van onderzeesche scheepvaart opgelost te hebben, terwijl, zoo als onlangs door ons werd medegedeeld, een ander Franschman hetzelfde ten opzigte der luchtscheepvaart beweert. De heer Paverne heeft zich verbonden met zijn schip van Frankrijk naar Engeland over te steken, en enkele bladen prediken reeds de omwenteling, die door deze uitvinding in de marine en den oorlog ter zee, te weeg gebragt zal worpen. De mogendheden zullen nu met der tijd onder water vechten, en de koopvaardij-schepen intusschen rustig en wel op de oppervlakte kunnen doorvaren. Des noods zouden de Koningen, voor wier rekening gevochten wordt, op een pleizier-jagt den uitslag van den strijd kunnen afwachten, onder een smakelijken pijp en des verkiezende, zoodra de tijding van beneden kwam, per luchtbal op de vlugt kunnen gaan!

— In de Vereenigde Staten zijn echtscheidingen alledaagsche geschiedenissen. De Lexington Sentinel verhaalt er thans weder een nieuw staaltje van. In den staat Missisippi, graafschap Holmes, leeft nog heden ten dage eene bedaarde, knappe vrouw, die in September 1823 voor de eerste maal huwde, zich vervolgens liet scheiden en daarna nog drie mannen nam met hetzelfde resultaat. Om het vijf en twintigjarig gedachtenisfeest van haar eerste huwelijk waardig te vieren, scheidde zij op dien dag van haar vierden man bovenvermeld, en huwde weder met den eersten. Zij woonden [illegible] van haren tweede en de bruiloft van den vierden man bij; haar derde echtgenoot, een magistraats-persoon, voltrok haar vijfde huwelijk met haar vijfden of liever eersten man, met wien zij thans in de beste overeenstemming voortleeft.

— Te Naumburg (Duitschland) heeft een plotseling sterfgeval meer dan gewoon opzien verwekt. De overledene was een leerlooijer, en, zoo ver men weet, zeer goed gezond. Des daags voor zijn dood was hij met het gereed maken van een schaapvel bezig, en sneed zich met het daartoe gebezigde mes toevallig in de hand. De wonde was zoo onbeduidend, dat hij ze naauwelijks achtte. Na korten tijd echter begon de hand te zwellen; het gezwel tastte zelfs den arm aan, breidde zich trots alle aangewende middelen steeds verder uit, en werd eindelijk zoo gevaarlijk, dat de lijder eenen smartelijken dood stierf.

— In de Siberische provincie Jakutsk, wier oppervlakte ongeveer met een derde deel van Europa gelijkstaat, hebben eenige Grieksch Russische zendelingen eene draagbare kerk laten bouwen, die uit en in elkander gezet kan worden, en als kermistent op wagens gepakt wordt vervoerd. Sints acht maanden trekken zij met deze kerk, waarin reeds 1500 Heidenen gedoopt werden, rond, en hebben meer dan 2200 uren reis gemaakt.

— Engeland telt onder zijne bewoners twee groote menschen: de reuzin van Plaistow en de reus van Kent. Miss Mary Simmons, oud 20 jaren, wonende te Plaistow, is 6 voet en 4 duim (Eng. maat) groot. De openstaande armen hebben eene uitgestrektheid van 81 duimen. De middelste vinger van elke hand heeft eene lengte van meer dan 6 duimen. De arm is 28 duimen lang. Haar vader was mede van zeer hooge gestalte, doch hare moeder van middelmatige grootte. Miss Mary Simmons vertoont zich zelden in het publiek, of liever in het dorp. Zij heeft een zeer jeugdig voorkomen, en schijnt naauwelijks 16 of 17 jaren te tellen. Toen zij 15 jaren oud was, had zij reeds de grootte van een gewoon mensch. Sedert een verloop van vier jaren is zij aanmerkelijk grooter geworden. Men gelooft, dat zij nog wel 2 à 3 duimen kan winnen. Zij is bescheiden van aard, doch beschroomd jegens vreemdelingen. Doch wat vooral opmerking verdient is, dat de vermaarde reus van Kent, Eduard Cranson, haar het hof maakt en het zeer waarschijnlijk is, dat zij weldra trouwen. Eduard Cranson, die slechts 19 jaren telt, heeft eene lengte van 7 voeten en 6 duimen en is geboren te Woolwich. Zijn vader en moeder zijn slechts van middelmatige en zijne zusters schier van reusachtige grootte. Als hij zich in de straten van Shereditch begeeft, wordt hij door eene talrijke volksmenigte achtervolgd. Een of twee malen per week gaat hij zijne verloofde te Plaistow bezoeken - en de boeren, die hem en zijne aanstaande ontmoeten, kijken verwonderd op en maken de zonderlingste gevolgtrekkingen uit de tegenwoordigheid van zulke reuzen op aarde in de 19de eeuw.

Weervoorspellingen.

Iedereen, maar vooral den landbouwer, is er dikwijls zeer veel aan gelegen, dat hij iedere verandering van het weder althans met veel waarschijnlijkheid voorzien en daarnaar zijne bezigheden rigten kan. Daar echter de barometer alleen dan met volkomen zekerheid als weêrglas beschouwd kan worden, indien van de zwaarte der lucht, tot wier meting, zoo als bekend is, de barometer eigenlijk slechts dient, de toestand van het weder afhankelijk is, hetwelk niet altijd plaats heeft, en daar alle tot hiertoe voorgeslagen scherpzinnige theoriën en systemen, betrekkelijk de wêerkunde, de proef niet hebben doorgestaan, zoo moeten wij om den steeds wisselenden loop van het weder, niettegenstaande al de veranderingen, die er in ons waterachtig land voorkomen, met waarschijnlijkheid te kunnen voorzien, de eeuwig zich gelijkblijvende alleen ware natuur tot in hare kleinste bijzonderheden aanhoudend en aandachtig gadeslaan, en de gedane waarnemingen en de gemaakte ondervinding aanteekenen, iets hetwelk niemand gemakkelijker dan de landbouwer verrigten kan. — Zulk eene opgaaf, het resultaat van een veeljarig navorschen, wordt hier medegedeeld, zonder het *hoe?* en *waarom zoo en niet anders?* na te gaan of uit de geheime werkplaatsen der natuur te willen oplossen. Het zal voldoende zijn, dat men in de dagelijksche ondervinding de hier opgegeven waarheden bevestigd ziet, en dat de bewijzen daarvoor bij eenig nadenken zeer gemakkelijk gevonden kunnen worden.

Vele *dieren* toonen op de ondubbelzinnigste wijze, dat zij een voorgevoel der weêrsveranderingen hebben.

Onder de wormen b. v. weten de *regenwormen* of *pieren* zeker, wanneer het zal regenen; zij komen alsdan dikwijls uit den grond te voorschijn.

Vooral echter zijn de insekten merkwaardig:

Een voorgevoel van *regen* geven te kennen: de *muggen*, door voor zons-ondergang in de schaduw te spelen. De *vlooijen*, door hevig steken. De *vliegen* en *horsels*, door menschen en dieren buitengewoon aan te vallen. De *paardevliegen*, door des morgens rond te vliegen.

Schoon weder daarentegen kondigen de *paardenvliegen* aan, wanneer zij des avonds rondvliegen. Van daar zeggen de Duitsche boeren: „De paardenvlieg deelt 's avonds bevelen uit en trekt ze 's morgens weder in." De *glimwormen*, wanneer zij des nachts sterk lichten. De zekerste weerpropheten zijn intusschen de *spinnen*, en hoe grooter zij zijn, des te meer staat kan men er op maken.

Duurzaam schoon weder. Wanneer de *kruis-spinnen* de hoofddraden van haar web zeer lang en wijd spinnen. Wanneer de *spinnen* de voorbeenen zoo ver mogelijk uitstrekken, den kop vertoonen en des nachts haar web vergrooten en eijeren leggen,

Goed weder. Wanneer de *kruis-spinnen* zich in groot aantal vertoonen, in het groot werken, nieuwe webben maken of de oude huid afwerpen.

Veranderlijk, Wanneer er zich maar weinig *kruis-spinnen* vertoonen en maar weinig en in het klein werken.

Regen. Wanneer men in het geheel geene *kruis-spinnen* ziet of wanneer zij in het geheel niet of slechts aan de hoofddraden werken. Ook wanneer spinnen zich in hun web geheel [illegible] plaats van den kop slechts het achterdeel vertoonen.

Wind. Wanneer de *kruis-spin* in het geheel niet werkt of slechts de stralen van zijn web maakt, zonder cirkelvormige draden om het middelpunt te spinnen. Wanneer zij plotselijk $1/4$ of $1/3$ van hun web verscheuren en dan zich in een hoek verschuilen, zoo blijft de naderende storm hoogstens 12 uren uit.

Koude verkondigen de *winterspinnen*, wanneer zij uit hunnen schuilhoek te voorschijn komen en op een gereed web ronddwalen. Wanneer zij een geheel nieuw maken, sterk werken en gedurende den nacht zelfs eenige webben over elkander leggen, zoo valt er gewoonlijk na 9 tot 12 dagen eene duurzame koude in. *Vervolg hierna.*

ADVERTENTIËN.

VERGADERING VAN HET DEPARTEMENT *ASSEN* der Maatschappij tot NUT VAN 'T ALGEMEEN, op *WOENSDAG* den 6 October 1852, des avonds ten z e v e n ure, ten huize van J. B. SCHUT. Redevoering Dr. *J. M. Noordewier*. Bijdrage Dr. *N. Tatum Zubli*.

Namens het Bestuur,
A. TH. HOSTEIJN, *Lid-secretaris.*

TWEEDE JAARMARKT TE GIETEN

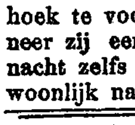
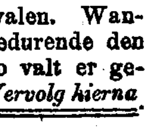

Op DINGSDAG den 5den October e. k.

GIETEN, 26 September 1852.

De Burgemeester,
C. L. K N I P H O R S T.

ZWOLSCHE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ.

Van af den *eersten* October e. k. wordt het uur van vertrek uit *AMSTERDAM* vervroegd op des morgens acht uur; de dagelijksche vaart der beide **STOOMBOOTEN** blijft overigens op de aangekondigde wijze voortduren tot in November e. k., in verbinding met de doorloopende **Diligence-Dienst** naar *GRONINGEN* en *VEENDAM.*

Door H. TEN BRINK te Meppel is uitgegeven:

LEIDDRAAD,

bij het Godsdienstig onderwijs van KINDEREN. Ten gebruike bij de Katechisatiën opgesteld door Dr. J. MEIJER, Herv. Pred. te Wolvega. Kl. 8vo. . . . . *f* 00.20.

KORT BEGRIP

van hetgeen de CHRISTEN tot ZALIGHEID te weten noodig heeft. Ten gebruike bij de Katechisatiën, opgesteld door Dr. J. MEIJER, Herv. Pred. te Wolvega. DERDE DRUK. Kl. 8vo. . . . . *f* 00.20.

DE HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERINGEN,

opgerigt in den Jare 1807 *te Amsterdam,*

gaat, blijkens de Tarieven, verkrijgbaar ten Kantore der Directie en bij H. H. Correspondenten, CONTRACTEN VAN LEVENSVERZEKERING van onderscheiden aard aan: verzekert WEDUWEN- en WEEZEN-PENSIOENEN, en geeft LIJFRENTE-BRIEVEN uit, zoowel dadelijk ingaande als uitgestelde.

De Directeur,
P. LANGERHUIZEN.

Heerengracht, tusschen het Koningsplein en de Vijzelstraat, N°. 83.

Correspondent te Assen de Heer E. A. Smidt.

Correspondentie.

Wij voldoen alnog gaarne aan het verzoek van Johannes de Vries te Borger, door te melden, dat niet hij de inzender is van het berigt uit Borger in no. 66 opgenomen nopens een paardeboom van den heer Boelken, die zou zijn afgesneden.

— Het stuk van X over de diligence van den heer Burgers is in overweging.

Burgerlijke Stand.

ASSEN, 28 Sept.—1 Oct. *Bev.:* B. Oost, geb. Boer, van d.; A. [illegible]

Overl.: M. van Rhee, 19½ j.

Veeprijzen.

AMSTERDAM den 27 September. Willig werden verhandeld 247 vette Runderen voor *f* 160, *f* 150 en *f* 140; 209 melkkoeijen voor *f* 100, *f* 90 en *f* 80; 59 gust Kalveren golden *f* 18, *f* 14 en *f* 12; 241 vette Varkens voor 38 en 36 cents Ned. pd., 55 magere Varkens voor *f* 10, *f* 8 en *f* 7; 94 Schapen voor *f* 20, *f* 18 en *f* 16.

— Op de herfstmarkt, j.l. dingsdag te Zwolle gehouden, was veel handel in vette varkens; de prijzen waren hoog, als worden, tot 19½ cent de 5 onc ruw afgeleverd.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 1 October.

Tarwe, oude B.	70 N.pd.	*f* 7.20	Gerst, N. winter	56 N.pd.	*f* 4.65
„ N. Oml.	72 „	„ 7.50	„ „ zomer	55 „	„ 0.00
„ „ Old.	70 „	„ 6.80	„ „ knobbel	52 „	„ 4.90
Rogge, nieuwe Inl.	68 „	„ 6.50	Paardeboonen	.	*f* 5.00 à 5.60
„ oude	70 „	„ 6.70	Koolzaad	. . .	*f* 9.25 à 10.25
Haver, N. dikke	46 „	„ 2.95	Gort, grove	. .	*f* 7.50 à 8.25
„ dito	48 „	„ 3.10	Gort, parel	.	*f* 10.00 à 11.00
„ Voer	40 „	„ 2.65	Olie, raap per vat		*f* 31.00 à 00.00
„ Zwarte	42 „	„ 2.70	Boter ¼ ton	.	*f* 00.00 à 00.00
Boekweit, zand	67 „	„ 6.05	„ 1/16 „	. . . .	*f* 0.00
„ veen	66 „	„ 5.65			

AMSTERDAM, 28 Sept. Tarwe en Rogge aan cons. Tarwe 132 pd. witb. Pools. *f* 330; 133 pd. n. Wahrener *f* 285; 131 pd. Odessa *f* 257. Rogge: 120 pd. Pruis *f* 197 bij partij; 123 pd. dito *f* 207.

ASSEN, 30 Sept. Rogge *f* 7.00, 6.50, 6.25. Boekweit *f* 6.50, 6.00, 5.75. Boter Ned. pd. 70 à 75 cents.

MEPPEL, 30 Sept. Rogge *f* 6.35 à 6.90. Boekweit *f* 6.25 à 6.75. Boter 1½ Ned. pd. *f* 1.00 à 1.07½.

Staats-Loterij.

Derde kl. 3de en 4de Lijst. No. 13959 *f* 5000; no. 12631 *f* 2500; no. 16604 *f* 1250; nos. 2225, 18191 en 7290, ieder *f* 1000; nos. 1441, 8076, 8499, 13848 en 15279 ieder *f* 400; nos. 3735, 15809, 1712, 18923 en 9634, ieder *f* 200.

AMSTERDAM, 30 Sept. Werk. Sch. 2½ pct. 63¾ à 64; dito 3 pct. 76 11/16 à 76¾; dito 4 pct. 96 5/16 à 96½. —

Ter Boek- en Courant-drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA Assen.